

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Κύρωση της Συμφωνίας Συνεργασίας στους τομείς του πολιτισμού και της εκπαίδευσης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας του Μπαγκλαντές»

Α. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού αποτελείται από τρία (3) άρθρα.

Με το Άρθρο πρώτο κυρώνεται και αποκτά την ισχύ που ορίζει το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος η, αποτελούμενη από ένδεκα (11) άρθρα, Συμφωνία Συνεργασίας στους τομείς του πολιτισμού και της εκπαίδευσης μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Λαϊκής Δημοκρατίας του Μπαγκλαντές, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα, στις 16 Μαρτίου 2022.

Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση, η οποία συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, η εν λόγω Συμφωνία προβλέπεται, αφενός, να ενδυναμώνει το ενδιαφέρον για περισσότερη συνεργασία σε όλους τους τομείς του πολιτισμού, αφετέρου, να ενθαρρύνει ειδικότερα τη σύμπραξη των δύο χωρών στην κατεύθυνση της προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και της στενότερης συνεργασίας στο πεδίο του σύγχρονου πολιτισμού. Επίσης, η κύρωση της Συμφωνίας, η οποία περιλαμβάνει σειρά άρθρων τα οποία έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, προβλέπεται να συμβάλει στην κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του πολιτισμού των δύο λαών, να συνεισφέρει στην ε-

νίσχυση της διακρατικής συνεργασίας και να διευκολύνει την ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στον τομέα της εκπαίδευσης, κυρίως στο πεδίο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Βραχυπρόθεσμοι στόχοι της υπό κύρωση Συμφωνίας είναι η καθιέρωση συνεργασίας σε τομείς του πολιτισμού, όπως λογοτεχνία, μουσική, εκθέσεις, παραστατικές τέχνες και πολιτιστική κληρονομιά, η ανταλλαγή εκπαιδευτικού προσωπικού, καθώς και η συμμετοχή του σε σχετικές εκδηλώσεις, όπως συνέδρια, σεμινάρια, συναντήσεις, η αμοιβαία χορήγηση υποτροφιών σε φοιτητές και φοιτήτριες για την έναρξη ή τη συνέχιση σπουδών σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι αμοιβαίες ανταλλαγές για επισκέψεις μικρής περιόδου επιστημόνων και μελών διδακτικού ερευνητικού προσωπικού από ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και κρατικά επιστημονικά ιδρύματα, προκειμένου να δώσουν διαλέξεις, να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές και να πραγματοποιήσουν μελέτες για το εκπαιδευτικό σύστημα της άλλης χώρας, και τέλος, η μελέτη των προϋποθέσεων που απαιτούνται για την ισοδυναμία των εκπαιδευτικών πτυχίων και σχολικών πιστοποιητικών που απονέμονται από Πανεπιστήμια και εκπαιδευτικά ιδρύματα σε κάθε Μέρος.

Μακροπρόθεσμοι στόχοι της υπό κύρωση Συμφωνίας είναι η καθιέρωση και προώθηση σχέσεων φιλίας και συνεργασίας, καθώς και η ενίσχυση της αμοιβαίας γνώσης και κατανόησης στον τομέα του πολιτισμού των δύο χωρών και η διευκόλυνση και ανάπτυξη στενότερης συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών στον τομέα της εκπαίδευσης.

Με το Άρθρο δεύτερο της υπό κύρωση Συμφωνίας ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των κατά περίπτωση Υπουργών εγκρίνονται τα προγράμματα πολιτιστικών και εκπαιδευτικών ανταλλαγών για περιόδους τριών ετών του άρθρου ΙΧ της Συμφωνίας.

Τέλος, με το Άρθρο τρίτο ορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και της Συμφωνίας που κυρώνεται από την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρ. 1 του άρθρου ΧΙ αυτής, ήτοι τριάντα (30) ημέρες μετά την ημερομηνία της τελευταίας γραπτής ειδοποίησης με την οποία τα Μέρη ενημερώνονται αμοιβαία, μέσω της διπλωματικής οδού, για την ολοκλήρωση των σχετικών εσωτερικών διαδικασιών που απαιτούνται για την έναρξη ισχύος της.

Β. Ως προς την κύρωση των διεθνών συμβάσεων, το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος ορίζει ότι οι διεθνείς συμβάσεις, από την επικύρωσή τους (κύρωσή τους) με νόμο και τη θέση τους σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους εκά-

στης, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εσωτερικού ελληνικού δικαίου και υπερισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, ενώ το άρθρο 36 παρ. 2 απαιτεί ως όρο, για την ισχύ ορισμένων κατηγοριών διεθνών συνθηκών, την κύρωσή τους με τυπικό νόμο. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγεται ότι το Σύνταγμα κατοχυρώνει τη διττή λειτουργία του κυρωτικού νόμου, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί υπό το κράτος των προηγούμενων Συνταγμάτων από τη θεωρία, τη νομοθετική πρακτική και τη νομολογία, η οποία συνίσταται στο ότι με την ψήφιση του κυρωτικού νόμου, αφενός, γίνεται αποδοχή του περιεχομένου της συνθήκης και παρέχεται συγκατάθεση προς επικύρωσή της στο αρμόδιο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας και, αφετέρου, εντάσσεται η συνθήκη στο εσωτερικό δίκαιο και επιτάσσεται η εκτέλεσή της από τα όργανα του κράτους (βλ., ενδεικτικά, Εμμ. Ρούκουνα, Σύνταγμα και Διεθνές Δίκαιο, σε Η επίδρασις του Συντάγματος του 1975 επί του ιδιωτικού και επί του δημοσίου δικαίου, 1976, σελ. 91, Αγγ. Γιόκαρη, Η πρακτική των δικαιοδοτικών οργάνων στην εφαρμογή του διεθνούς δικαίου, 2001, σελ. 83, Κ. Οικονομίδη, σε Ιωάννου – Οικονομίδη – Ροζάκη – Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο – Θεωρία των πηγών, παρ. 44. Βλ., όμως, και Κ. Ιωάννου σε Ιωάννου – Οικονομίδη – Ροζάκη – Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο – Σχέσεις Διεθνούς και Εσωτερικού Δικαίου, 1990, σελ. 163 επ. και 168 επ., κατά τον οποίο ο κυρωτικός νόμος δεν αποτελεί ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση ή συγκατάθεση για την επικύρωση).

Οι συμβατικοί κανόνες του διεθνούς δικαίου δηλώνονται στο Σύνταγμα με σειρά όρων [«διεθνείς συμβάσεις» (άρθρο 28 παρ. 1), «συνθήκη ή συμφωνία» (άρθρο 28 παρ. 2), «διεθνείς συνθήκες» (άρθρο 36 παρ. 4)]. Η ορολογική αυτή πολυμορφία οφείλεται σε έλλειψη συντακτικού συντονισμού, και όχι σε οποιαδήποτε νομοτεχνική ανάγκη (βλ. Κ. Ιωάννου, όπ. π., σελ. 163). Η διαδικασία της κύρωσης των διεθνών συνθηκών ή συμβάσεων ρυθμίζεται από το άρθρο 112 του Κανονισμού της Βουλής. Η ψήφιση των σχετικών κυρωτικών νομοσχεδίων (ή προτάσεων νόμων) γίνεται με τη διαδικασία του άρθρου 108 του Κανονισμού της Βουλής, χωρίς συζήτηση ή μετά από περιορισμένη συζήτηση, με εξαίρεση τα νομοσχέδια που αφορούν στην κύρωση συμβάσεων σύμφωνα με τα άρθρα 27 και 28 παρ. 2 και 3 του Συντάγματος. Οι κυρωτικοί νόμοι περιέχουν δύο κατηγοριών διατάξεις: α) τις κυρωτικές, οι οποίες περιλαμβάνουν την κυρωτική ρήτρα και το κείμενο της συνθήκης, καθώς και διατάξεις των οποίων το περιεχόμενο αντιστοιχεί στο περιεχόμενο

4

δηλώσεων που η συνθήκη επιτρέπει ή επιβάλλει να συνοδεύουν την υπογραφή, την επικύρωση ή την έγκρισή της, ή τυχόν επιτρεπόμενων επιφυλάξεων, και β) τις κοινές νομοθετικές, με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα εφαρμογής των διατάξεων της σύμβασης στην εσωτερική έννομη τάξη ή προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις αυτές. Κοινές νομοθετικές θεωρούνται και εκείνες που ρυθμίζουν την έναρξη της ουσιαστικής ισχύος του κυρωτικού νόμου.

Αθήνα, 15.03.2023

Ο εισηγητής
Χαράλαμπος Κύρκος
Επιστημονικός Συνεργάτης
Προϊστάμενος Τμήματος Κοινοβουλευτικής Ιστορίας

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών